

2018. július 4., szerda

P8_TA(2018)0301

A személyes adatoknak a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő cseréjéről szóló EU–Egyiptom-megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdése

Az Európai Parlament 2018. július 4-i állásfoglalása a Bizottságnak az Európai Unió és az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol), valamint az illetékes egyiptomi hatóságok között a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő cseréjéről szóló megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra vonatkozó bizottsági ajánlásról (COM(2017)0809 – 2018/2066(INI))

(2020/C 118/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Unió és az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol), valamint az illetékes egyiptomi hatóságok között a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő cseréjéről szóló megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra vonatkozó bizottsági ajánlásra (COM(2017)0809),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, és különösen annak 7. és 8. cikkére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 6. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 16. és 218. cikkére,
- tekintettel a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾),
- tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2016/679 rendeletre ⁽²⁾ (általános adatvédelmi rendelet),
- tekintettel az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾ (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv),
- tekintettel a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló, 2008. november 27-i 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL L 135., 2016.5.24., 53. o.

⁽²⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

⁽³⁾ HL L 201., 2002.7.31., 37. o.

⁽⁴⁾ HL L 350., 2008.12.30., 60. o.

⁽⁵⁾ HL L 119., 2016.5.4., 89. o.

2018. július 4., szerda

- tekintettel az Európa Tanács adatvédelmi egyezményére (ETS 108. sz.) és a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményhez csatolt, a felügyeleti hatóságokról és a határokon átnyúló adatáramlásról szóló, 2001. november 8-i kiegészítő jegyzőkönyvre (ETS 181. sz.),
 - tekintettel az európai adatvédelmi biztosnak az Europol és a harmadik országok közötti adatok cseréjét engedélyező nemzetközi szerződések megkötésére vonatkozó nyolc tárgyalási megbízatásról szóló véleményének összefoglalójára,
 - tekintettel a kiberbűnözés elleni küzdelemről szóló, 2017. október 3-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Parlament és a Tanács közötti, az egyéneknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és a 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletre irányuló javaslattal (COM(2017)0008) kapcsolatos megállapodására, és különösen EUMSZ harmadik része V. címének 4. és 5. fejezete hatálya alá tartozó tevékenységek végzésekor az uniós szervekre, hivatalokra vagy ügynökségekre alkalmazandó műveleti vonatkozású személyes adatok kezeléséről szóló fejezetére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A8-0236/2018),
- A. mivel a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol) szóló (EU) 2016/794 rendelet a Bizottság (EU) 2016/680 irányelv szerinti megfelelőségi határozata, az EUMSZ 218. cikke alapján kötött, megfelelő garanciákat nyújtó nemzetközi megállapodás, vagy a személyes adatok cseréjét lehetővé tevő, 2017. május 1. előtt megkötött együttműködési megállapodások alapján, valamint – kivételes esetekben – eseti alapon, az (EU) 2016/794 rendelet 25. cikkének (5) bekezdésében meghatározott szigorú feltételek mellett, és feltéve, hogy a megfelelő garanciák biztosítva vannak, lehetővé teszi a személyes adatok harmadik ország hatósága vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítását, amennyiben a továbbítás az Europol feladatainak ellátásához szükséges;
- B. mivel az Europol és a harmadik országok közötti együttműködést és a személyes adatok cseréjét lehetővé tevő nemzetközi megállapodásoknak tiszteletben kell tartaniuk az Alapjogi Charta 7. és 8. cikkét és az EUMSZ 16. cikkét, és ezért tiszteletben kell tartaniuk a célhoz kötöttség elvét, a betekintési jogot, a helyesbítéshez való jogot és a Charta által kifejezetten előírt, független hatóság általi ellenőrzést, és az Europol feladatainak ellátásához szükségesnek és arányosnak kell lenniük;
- C. mivel az adatok ilyen továbbításának az Unió és a harmadik ország által az EUMSZ 218. cikke alapján kötött nemzetközi megállapodáson kell alapulnia, amely megfelelő garanciákat nyújt az egyének magánéletének, alapvető jogainak és szabadságainak védelme tekintetében;
- D. mivel az elmúlt években több olyan eset is napvilágra került, amelynek során megsértették az emberi jogokat az Egyiptomi Arab Köztársaságban; mivel különösen az eltérő véleményű emberek, köztük újságírók, politikai aktivisták és emberi jogi aktivisták könyörtelen elnyomására került sor; mivel továbbra is érkeznek jelentések kínzásokról; mivel az emberi jogok állami tisztviselők általi megsértésének hatékony kivizsgálását büntetlenül megakadályozzák;
- E. mivel az Europol 2018–2020 közötti időszakra szóló programozási dokumentuma ⁽²⁾ kiemeli a fokozott multidiszciplináris megközelítés jelentőségét, beleértve a szükséges szakértelem és információk összegyűjtését a partnerek bővülő körében, az Europol feladatának megvalósítása érdekében;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0366.

⁽²⁾ Az Europol igazgatótanácsa által 2017. november 30-án elfogadott, az Europol 2018–2020 közötti időszakra szóló programozási dokumentuma, EDOC# 856927v18.

2018. július 4., szerda

- F. mivel a Parlament a kiberbűnözés elleni küzdelemről szóló, 2017. október 3-i állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy az Europol és a harmadik országok közötti stratégiai és operatív együttműködési megállapodások megkönnyítik a kiberbűnözés elleni küzdelem terén az információcserét és a gyakorlati együttműködést;
- G. mivel az Europol korábban már több megállapodást is létrehozott a harmadik országokkal folytatott adatcseréről, például Albániával, Ausztráliával, Bosznia-Hercegovinával, Kanadával, Kolumbiával, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal, Grúziával, Izlanddal, Liechtensteinnel, Moldovával, Monacóval, Montenegróval, Norvégiával, Szerbiával, Svájcjal, Ukrajnával és az Amerikai Egyesült Államokkal;
- H. mivel az Europol 2017. május 1. óta az európai adatvédelmi biztos felügyelete alatt áll, és az adatvédelmi biztos az adatvédelemre vonatkozó politikák és jogszabályok terén az uniós intézmények tanácsadója is;
1. úgy véli, hogy megfelelően értékelni kell az Egyiptomi Arab Köztársasággal a bűnüldözés területén folytatott együttműködés szükségességét, valamint arányosságát az Európai Unió biztonsági érdekei szempontjából; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy végezzen alapos hatásvizsgálatot; hangsúlyozza, hogy az Európai Unió és az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol), valamint az illetékes egyiptomi hatóságok között a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő cseréjéről szóló megállapodásra irányuló tárgyalásokra vonatkozó tárgyalási felhatalmazás meghatározásakor kellő gondosságra van szükség;
 2. úgy véli, hogy a fogadó harmadik országokban biztosítani kell a Charta 7. és 8. cikkével való teljes összhangot, valamint a Charta által védett egyéb alapvető jogokat és szabadságjogokat; e tekintetben felhívja a Tanácsot, hogy a Bizottság által javasolt tárgyalási irányelveket az ebben az állásfoglalásban meghatározott feltételekkel egészítse ki;
 3. úgy véli, hogy komoly aggályok merülnek fel az alapvető jogok tiszteletben tartása tekintetében az Egyiptomi Arab Köztársaságban, különösen a véleménynyilvánítás szabadsága, a vallásszabadság, valamint azon jog tekintetében, hogy senki sem vehető alá kínzásnak vagy embertelen bánásmódnak a Chartában és az emberi jogok európai egyezményében foglaltak szerint;
 4. megjegyzi, hogy a mai napig nem végeztek megfelelő hatásvizsgálatot annak mélyreható értékelése érdekében, hogy a személyes adatoknak az Egyiptomi Arab Köztársaságba történő továbbítása milyen kockázatokat hordoz magában az egyén magánélethez és adatvédelemhez való joga, valamint a Charta által védett egyéb alapvető jogok és szabadságok tekintetében; kéri a Bizottságot, hogy végezzen megfelelő hatásvizsgálatot annak érdekében, hogy meghatározza a megállapodásba beépítendő szükséges garanciákat;
 5. ragaszkodik ahhoz, hogy a megállapodásból eredő védelem szintje alapvetően egyenértékű legyen az uniós jogban előírt védelem szintjével; amennyiben ez a szint jogilag és a gyakorlatban nem garantálható, a megállapodás nem köthető meg;
 6. kéri, hogy a Charta 8. cikkének és az EUMSZ 16. cikkének teljes körű tiszteletben tartása, valamint annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az Europol esetleges felelőssége az uniós adatvédelmi szabályoknak a személyes adatok szükséges és megfelelő garanciák nélküli továbbításából eredő megsértése tekintetében, a megállapodás tartalmazzon szigorú és konkrét rendelkezéseket a célhoz kötöttség elvének tiszteletben tartására vonatkozóan, meghatározva a továbbított személyes adatok kezelésének egyértelmű feltételeit;
 7. kéri a B. iránymutatás kitöltését annak kifejezett rögzítése érdekében, hogy az Europol az Europol-rendelet 19. cikkének megfelelően köteles a tagállamok vagy más adatszolgáltatók által a számára továbbított személyes adatokra – az Egyiptomi Arab Köztársaságnak továbbítandó adatok felhasználására és az azokhoz való hozzáférésre – vonatkozó minden megszorítás tiszteletben tartására;
 8. kéri, hogy a megállapodás egyértelműen írja elő, hogy minden további adatkezeléshez az Europol előzetes és írásbeli engedélyre van szükség; hangsúlyozza, hogy ezeket az engedélyeket az Europolnak dokumentálnia kell, és kérésre az európai adatvédelmi biztos rendelkezésére kell bocsátania; kéri, hogy a megállapodás tartalmazzon olyan rendelkezést, amely kötelezi az Egyiptomi Arab Köztársaság illetékes hatóságait e korlátozások betartására, és meghatározza az e korlátozásoknak való megfelelés érvényesítésének módját;

2018. július 4., szerda

9. kitart amellett, hogy a megállapodásnak egyértelmű és pontos rendelkezést kell tartalmaznia, amely meghatározza a továbbított személyes adatok megőrzési idejét, és az adatmegőrzési időszak végén előírja a továbbított személyes adatok törlését; kéri, hogy a megfelelés biztosítása érdekében a megállapodásba foglaljanak bele eljárási intézkedéseket; ragaszkodik ahhoz, hogy kivételes esetekben, amennyiben az adatok hosszabb ideig történő tárolására megfelelő indokok állnak rendelkezésre, az adatmegőrzési idő lejártával ezen indokokat és a kísérő dokumentumokat az Europolal és az európai adatvédelmi biztossal közöljék;

10. elvárja az (EU) 2016/680 irányelv (71) preambulumbekzdésében foglalt kritériumok alkalmazását, azaz az egyiptomi hatóságoknak, amelyek személyes adatokat kapnak az Europoltól, e személyes adatok továbbítása során alkalmazniuk kell a titoktartási kötelezettség és a célhoz kötöttség elvét, valamint semmilyen esetben sem használhatják fel a személyes adatokat halálbüntetés vagy egyéb kegyetlen és embertelen bánásmód kérelmezéséhez, kiszabásához vagy végrehajtásához;

11. úgy véli, hogy egyértelműen meg kell határozni és a nemzetközi megállapodásban fel kell sorolni a bűncselekmények azon kategóriáit, amelyek tekintetében az uniós bűncselekményekkel kapcsolatos fogalom meghatározásoknak megfelelően – amennyiben azok rendelkezésre állnak – sor kerül majd a személyes adatok cseréjére; hangsúlyozza, hogy e jegyzéknek egyértelműen és pontosan meg kell határozni az ilyen bűncselekmények körébe tartozó cselekményeket, valamint az adatcserében valószínűsíthetően érintett személyeket, csoportokat és szervezeteket;

12. sürgeti a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata és a Charta 8. cikkének (3) bekezdése értelmében az Egyiptomi Arab Köztársaság kormányával együtt határozzák meg a nemzetközi megállapodás végrehajtásának felügyeletéért felelős független felügyeleti hatóságot; sürgeti, hogy erről a hatáságról még a nemzetközi megállapodás hatálybalépése előtt állapodjanak meg, és hozzák azt létre; ragaszkodik ahhoz, hogy a megállapodás mellékletében kifejezetten tüntessék fel e hatóság nevét;

13. úgy véli, hogy mindkét szerződő fél számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a nemzetközi megállapodást felfüggeszték vagy visszavonják, amennyiben az megsértésre kerül, és a független felügyeleti szervet is fel kell hatalmazni arra, hogy a megállapodás megsértése esetén javasolja annak felfüggesztését vagy felmondását; úgy véli, hogy a megállapodással összhangban továbbra is kezelhetők a megállapodás hatálya alá tartozó személyes adatok, amelyet a felfüggesztés vagy felmondás előtt továbbítottak; úgy véli, hogy rendszeres időközönként értékelni kell, hogy a felek betartják-e a megállapodást;

14. úgy véli, hogy egyértelműen meg kell határozni az egyedi esetek fogalmát, mivel erre szükség van az adattovábbítás szükségességének és arányosságának értékeléséhez; rámutat arra, hogy e fogalom meghatározásnak a tényleges bűnügyi nyomozásra kell vonatkoznia;

15. úgy véli, hogy meg kell határozni az észszerű ok fogalmát az adattovábbítás szükségességének és arányosságának értékeléséhez; rámutat arra, hogy e fogalom meghatározásnak a tényleges bűnügyi nyomozásra kell vonatkoznia;

16. hangsúlyozza, hogy az átvevő hatóság számára továbbított adatokat semmilyen esetben sem szabad más hatóságoknak kezelnie, és e célból össze kell állítani az Egyiptomi Arab Köztársaság azon illetékes hatóságainak kimerítő listáját – e hatóságok hatásköreinek leírásával együtt – amelyek részére az Europol adatokat továbbíthat; úgy véli, hogy e jegyzék bármely olyan módosításához, amely egy új illetékes hatóságot helyettesít vagy hoz létre, a nemzetközi megállapodás felülvizsgálatára van szükség;

17. ragaszkodik ahhoz, hogy kifejezetten jelezni kell, hogy az Egyiptomi Arab Köztársaság illetékes hatóságaitól az információknak az Egyiptomi Arab Köztársaság más hatóságai részére történő továbbítása csak az Europol általi továbbítás eredeti céljaira engedélyezhető, és azt mindig közölni kell a független hatósággal, az európai adatvédelmi biztossal és az Europolal;

18. hangsúlyozza, hogy kifejezetten jelezni kell, hogy tilos az Egyiptomi Arab Köztársaság illetékes hatóságaitól az információk más országok részére történő továbbítása, ami a nemzetközi megállapodás azonnali megszűnéséhez vezetne;

19. úgy véli, hogy az Egyiptomi Arab Köztársasággal kötött nemzetközi megállapodásnak magában kell foglalnia az érintettek tájékoztatáshoz, helyesbítéshez és törléshez való jogát, ahogyan azt az adatvédelemről szóló más uniós jogszabályok előírják;

2018. július 4., szerda

20. rámutat a faji vagy etnikai hovatartozásra, a politikai véleményre, a vallási vagy világnézeti meggyőződésre, a szakszervezeti tagságra, a genetikai adatokra, valamint a személyek egészségére és szexuális életére vonatkozó személyes adatok továbbításának rendkívüli érzékenysége, amely súlyos aggályokat vet fel, mivel az Európai Unióhoz képest az Egyiptomi Arab Köztársaság jogi keretrendszere, társadalmi jellegzetességei és kulturális háttere eltérőek; rámutat arra, hogy az Egyiptomi Arab Köztársaságban másképpen definiálják a bűncselekményeket, mint az Unióban; véleménye szerint az ilyen adattovábbításnak ezért csak rendkívül kivételes esetekben és az érintett, illetve az érintetthez kapcsolódó személyek számára biztosított egyértelmű garanciák mellett kell történnie; úgy véli, hogy konkrét garanciákat kell meghatározni, amelyeket az Egyiptomi Arab Köztársaságnak az alapvető jogok, többek között a véleménynyilvánítás szabadsága, a vallásszabadság és az emberi méltóság tekintetében tiszteletben kell tartania;
21. úgy véli, hogy a megállapodásba bele kell foglalni egy nyomkövetési mechanizmust, és hogy a megállapodást az Europol operatív szükségleteihez kapcsolódó működésével kapcsolatban, valamint az európai adatvédelmi jogoknak és elveknek való megfelelés értékelése céljából időszakonként értékelésnek kell alávetni;
22. felhívja a Bizottságot, hogy a nemzetközi megállapodás véglegesítése előtt az 2016/794/EU és a 45/2001/EK rendelettel összhangban kérje ki az európai adatvédelmi biztos tanácsát;
23. hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek a megállapodás megkötésével való egyetértése attól függ, hogy a Parlamentet az EUMSZ 218. cikkével összhangban kielégítő módon bevonják-e az eljárás valamennyi szakaszába;
24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint az Egyiptomi Arab Köztársaság kormánynak.
-